CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

Rodzaj dokumentu:	**Zasady oceniania rozwiązań zadań**
Egzamin:	**Egzamin maturalny**
Przedmiot:	**Wiedza o społeczeństwie**
Poziom:	**Poziom rozszerzony**
Forma/Formy arkusza:	EWOP-R0-100; EWOP-R0-200; EWOP-R0-300; EWOP-R0-400; EWOP-R0-700; EWOP-R0-Q00; EWOP-R0-Z00.
Termin egzaminu:	10 maja 2023 r.
Data publikacji dokumentu:	28 czerwca 2023 r.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Uwaga: Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

Zadanie 1.

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024[1]	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. II. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów.	1. Życie zbiorowe i jego reguły. Zdający: 1) charakteryzuje […] społeczeństwa, ze względu na obowiązujące w nich reguły i więzi; 2) podaje przykłady norm i instytucji społecznych; charakteryzuje ich funkcje w życiu społecznym.

Zadanie 1.1. (0–1)

Zasady oceniania

1 pkt – sformułowanie poprawnego argumentu i poprawnego kontrargumentu.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Argument – Młoda osoba podkreśla potrzebę wyrażania swojej indywidualności.
Kontrargument – Młoda osoba ulega presji środowiska, chce upodobnić się do innych młodych osób.

Zadanie 1.2. (0–1)

Zasady oceniania

1 pkt – sformułowanie poprawnego uzasadnienia.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Typ 1.: Robienie tatuaży stało się modne wśród młodzieży. Bardzo wiele młodych osób ma tatuaże.
Typ 2.: Wykonanie tatuażu nie jest relatywnie drogie i mamy dość szeroką dostępność usług w tym zakresie.
Typ 3.: Wykonanie tatuażu nie jest trudno dostępne, a każdy pełnoletni może go sobie zrobić.

[1] Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (Dz.U. 2022, poz. 1698).

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 2.1. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. II. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów.	3. Grupa społeczna. Zdający: 2) omawia na przykładach różne rodzaje grup i wyjaśnia funkcjonowanie wskazanej grupy; 4) opisuje swoiste cechy współczesnej rodziny jako grupy społecznej […]. 4. Struktura społeczna. Zdający: 1) opisuje strukturę klasowo-warstwową […].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne rozstrzygnięcie i sformułowanie poprawnego uzasadnienia.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Rozstrzygnięcie – Tak.
Uzasadnienie – W tekście napisano, że przez to, iż dzieci przychodzą na świat w rodzinach ubogich, często zostają na tym samym miejscu na drabinie społecznej. Zatem opisane w tekście „dziedziczenie biedy” ściśle wiąże się z tym, w jakiej rodzinie dana osoba się wychowuje, a więc jest efektem stratyfikacyjnej funkcji rodziny.

Zadanie 2.2. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. II. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów.	4. Struktura społeczna. Zdający: 2) […] wyjaśnia […] związek między nierównościami społecznymi a nierównością szans życiowych; 4) opisuje mechanizm i skutki społecznego wykluczenia […].

Zasady oceniania

1 pkt – wskazanie poprawnego dokończenia zdania.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

C

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 3. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	5. Zmiana społeczna. Zdający: 1) charakteryzuje historyczne formy organizacji społeczeństwa (pierwotne, tradycyjne, przemysłowe, postindustrialne).

Zasady oceniania
1 pkt – wskazanie poprawnego dokończenia zdania.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
C

Zadanie 4.1. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. II. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów.	6. Naród, ojczyzna i mniejszości narodowe. Zdający: 2) omawia czynniki sprzyjające asymilacji oraz służące zachowaniu tożsamości narodowej. 8. Kultura i pluralizm kulturowy. Zdający: 5) wyjaśnia, na czym polega i skąd się bierze pluralizm kulturowy współczesnego społeczeństwa.

Zasady oceniania
1 pkt – wskazanie poprawnego dokończenia zdania.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
A

Zadanie 4.2. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. IV. Znajomość zasad i procedur demokracji.	6. Naród, ojczyzna i mniejszości narodowe. Zdający: 4) charakteryzuje mniejszości narodowe, etniczne […] żyjące w Polsce (liczebność, historia, kultura, religia itp.) […].

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zasady oceniania
1 pkt – podanie poprawnej nazwy.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
Typ 1.: Polskim Autokefalicznym Kościele Prawosławnym
Typ 2.: Kościele prawosławnym
Typ 3.: Cerkwi prawosławnej

Zadanie 5.1. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	6. Naród, ojczyzna i mniejszości narodowe. Zdający: 3) charakteryzuje postawy współczesnych Polaków wobec […] narodu. 13. Opinia publiczna. Zdający: 3) odczytuje i interpretuje […] wykresy prezentujące wyniki badania opinii publicznej. (III etap) 8. Naród i mniejszości narodowe. Zdający: 1) wyjaśnia, co dla niego oznacza być Polakiem (lub członkiem innej wspólnoty narodowej) […]; 3) wyjaśnia, co to jest Polonia […].

Zasady oceniania
1 pkt – poprawne ocenienie prawdziwości dwóch stwierdzeń.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
1. P
2. P

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 5.2. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. IV. Znajomość zasad i procedur demokracji.	6. Naród, ojczyzna i mniejszości narodowe. Zdający: 1) przedstawia dwie koncepcje narodu: etniczno-kulturową i polityczną. 13. Opinia publiczna. Zdający: 3) odczytuje i interpretuje […] wykresy prezentujące wyniki badania opinii publicznej. 18. Instytucja państwa. Zdający: 1) wyjaśnia na przykładach relacje między narodem a państwem. (III etap) 8. Naród i mniejszości narodowe. Zdający: 1) wyjaśnia […] czym obywatelstwo różni się od narodowości.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne rozstrzygnięcie i sformułowanie poprawnego uzasadnienia.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Numer wyboru – 2.
Uzasadnienie – Polityczna koncepcja narodu – odmiennie od etniczno-kulturowej – zakłada, że to państwo stworzyło naród, a członkami narodu politycznego są obywatele danego państwa.

Zadanie 6. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. II. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów.	5. Zmiana społeczna. Zdający: 3) analizuje sposoby adaptacji do zmiany społecznej na podstawie […] tekstów kultury. 7. Procesy narodowościowe i społeczne we współczesnym świecie. Zdający: 1) porównuje różne modele polityki wybranych państw wobec […] imigrantów. (III etap) 23. Problemy współczesnego świata. Zdający: 3) ocenia sytuację imigrantów i uchodźców we współczesnym świecie.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zasady oceniania
1 pkt – poprawne rozstrzygnięcie i sformułowanie poprawnego uzasadnienia.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź
Rozstrzygnięcie – Nie.
Uzasadnienie – Uchodźcy korzystają z pomocy społecznej rzadziej niż statystyczny Kanadyjczyk: aż 86% po 10 latach znalazło pracę, w tym aż 20% prowadzi własną działalność gospodarczą.

Zadanie 7.1. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej.	13. Opinia publiczna. Zdający: 3) odczytuje i interpretuje tabele […] prezentujące wyniki badania opinii publicznej. (III etap) 12. System wyborczy i partyjny. Zdający: 1) wymienia partie polityczne obecne w Sejmie; wskazuje te, które należą do koalicji rządzącej, i te, które pozostają w opozycji.

Zasady oceniania
1 pkt – sformułowanie poprawnego wyjaśnienia.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź
Typ 1.: Większość zwolenników PiS (60%) dobrze ocenia działalność Sejmu RP (w którym PiS ma większość), a elektoraty pozostałych ugrupowań – ugrupowań opozycyjnych – w większości negatywnie oceniają działalność Sejmu RP (dobre oceny w przedziale 8–14%, a złe w przedziale 71–85%).
Typ 2.: Podczas gdy większość zwolenników PiS (60%) dobrze ocenia działalność Sejmu RP, w którym PiS ma większość, ogół respondentów nastawiony jest do pracy tego organu bardziej negatywnie – 30% ocen pozytywnych.

Zadanie 7.2. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	13. Opinia publiczna. Zdający: 3) odczytuje i interpretuje tabele […] prezentujące wyniki badania opinii publicznej.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zasady oceniania
1 pkt – poprawne ocenienie prawdziwości dwóch stwierdzeń.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
1. F
2. F

Zadanie 8. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. IV. Znajomość zasad i procedur demokracji.	18. Instytucja państwa. Zdający: 3) opisuje najważniejsze teorie genezy państwa (Arystotelesa, teistyczna, umowy społecznej, podboju, marksistowska).

Zasady oceniania
1 pkt – poprawne przyporządkowanie dwóch nazw.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
1. św. Tomasz z Akwinu
2. Ludwik Gumplowicz

Zadanie 9. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. IV. Znajomość zasad i procedur demokracji.	15. Demokracja – zasady i procedury. Zdający: 6) wyjaśnia, […] jak we współczesnym państwie można realizować inne formy demokracji bezpośredniej. 19. Modele ustrojowe państw demokratycznych. Zdający: 2) charakteryzuje krótko ustroje polityczne […] Szwajcarii, Włoch […]. (III etap) 5. Udział obywateli w życiu publicznym. Zdający: 4) wyjaśnia, podając przykłady, jak obywatele mogą wpływać na decyzje władz na poziomie lokalnym, krajowym, europejskim […].

Zasady oceniania
1 pkt – podanie poprawnej nazwy.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Poprawna odpowiedź
weto ludowe

Zadanie 10.1. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. IV. Znajomość zasad i procedur demokracji.	19. Modele ustrojowe państw demokratycznych. Zdający: 1) podaje cechy charakterystyczne różnych modeli ustrojowych państw demokratycznych […]; 2) charakteryzuje krótko ustroje polityczne […] Francji, Stanów Zjednoczonych […].

Zasady oceniania
1 pkt – podanie dwóch poprawnych nazw.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
1. Republika Francuska / Francja
2. Stany Zjednoczone (Ameryki) / USA

Zadanie 10.2. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. IV. Znajomość zasad i procedur demokracji.	19. Modele ustrojowe państw demokratycznych. Zdający: 1) podaje cechy charakterystyczne różnych modeli ustrojowych państw demokratycznych […]; 3) przedstawia zasady odpowiedzialności […] politycznej; wskazuje, kto im podlega. 21. Władza wykonawcza w państwie demokratycznym. Zdający: 1) wyjaśnia, jaką rolę we współczesnych państwach może pełnić głowa państwa […]; 2) charakteryzuje kompetencje rządu w państwie demokratycznym i relacje między rządem a głową państwa.

Zasady oceniania
2 pkt – sformułowanie trzech poprawnych różnic.
1 pkt – sformułowanie dwóch poprawnych różnic.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Przykładowa odpowiedź
Sposób wyboru głowy państwa – Prezydent państwa 1. jest wybierany w wyborach bezpośrednich, a prezydent państwa 2. – w wyborach pośrednich.

Struktura egzekutywy – W państwie 1. egzekutywa jest złożona z prezydenta i rządu z premierem na czele (egzekutywa otwarta), natomiast w państwie 2. władza wykonawcza jest skupiona w rękach prezydenta (egzekutywa zamknięta), stojącego na czele gabinetu.

Odpowiedzialność polityczna egzekutywy – W państwie 2. członkowie gabinetu są odpowiedzialni politycznie przed prezydentem, a w państwie 1. mamy odpowiedzialność parlamentarną (instytucja wotum nieufności) rządu i jego członków.

Zadanie 11.1. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. IV. Znajomość zasad i procedur demokracji.	19. Modele ustrojowe państw demokratycznych. Zdający: 1) podaje cechy charakterystyczne różnych modeli ustrojowych państw demokratycznych […].

Zasady oceniania
1 pkt – wskazanie poprawnego dokończenia zdania.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
C

Zadanie 11.2. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. IV. Znajomość zasad i procedur demokracji.	19. Modele ustrojowe państw demokratycznych. Zdający: 1) podaje cechy charakterystyczne różnych modeli ustrojowych państw demokratycznych […]; 2) charakteryzuje krótko ustroje polityczne […] Szwajcarii […].

Zasady oceniania
1 pkt – podanie poprawnej nazwy.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
Typ 1.: Konfederacja Szwajcarska / Szwajcaria
Typ 2.: Republika San Marino / San Marino

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 12. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. IV. Znajomość zasad i procedur demokracji.	13. Opinia publiczna. Zdający: 3) odczytuje i interpretuje […] wykresy prezentujące wyniki badania opinii publicznej. 16. Polityka, ideologie, doktryny i programy polityczne. Zdający: 1) charakteryzuje kulturę polityczną współczesnej Polski […]; 5) charakteryzuje najważniejsze współczesne doktryny polityczne (chrześcijańska demokracja, konserwatyzm, liberalizm, […] socjaldemokracja, socjalizm).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne ocenienie prawdziwości dwóch stwierdzeń.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

1. P
2. P

Zadanie 13. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej.	24. Parlament Rzeczypospolitej Polskiej. Zdający: 1) wymienia kompetencje Sejmu […]. 25. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej. Zdający: 1) określa główne kompetencje prezydenta w relacjach z parlamentem, rządem […]. 26. Rada Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej. Zdający: 1) przedstawia konstytucyjne procedury powoływania […] rządu […]. (III etap) 14. Władza wykonawcza. Zdający: 1) wskazuje najważniejsze zadania [P]rezydenta Rzeczypospolitej Polskiej […]; 2) wyjaśnia, jak powoływany jest […] rząd polski […].

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zasady oceniania
1 pkt – podanie dwóch poprawnych nazw.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
1. Prezydent (RP)
2. Sejm (RP)

Zadanie 14.

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej.	30. System prawny Rzeczypospolitej Polskiej. Zdający: 1) opisuje źródła prawa w Polsce oraz hierarchię aktów prawnych. (IV etap ZP) 2. Prawo i sądy. Zdający: 3) […] interpretuje proste przepisy prawne. (III etap) 13. Władza ustawodawcza w Polsce. Zdający: 1) przedstawia […] sposób tworzenia ustaw.

Zadanie 14.1. (0–2)

Zasady oceniania
2 pkt – sformułowanie trzech poprawnych różnic.
1 pkt – sformułowanie dwóch poprawnych różnic.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź
Typ 1.: W zaprezentowanym projekcie niektóre związki zawodowe miały mieć prawo inicjatywy ustawodawczej, a obecna *Konstytucja RP* nie przewiduje takiego rozwiązania.
Typ 2.: W *Konstytucji RP* z 1997 roku inicjatywa obywatelska przysługuje 100 tys. obywateli a w przytoczonym fragmencie projektu konstytucji – 200 tys.
Typ 3.: W *Konstytucji RP* z 1997 roku Trybunał Konstytucyjny nie rozstrzyga – inaczej niż w zaprezentowanym fragmencie – o ważności wniosku z inicjatywy obywatelskiej.
Typ 4.: W przytoczonym fragmencie prawo inicjatywy ustawodawczej przysługiwałoby senatorom, a w obecnej *Konstytucji RP* takie prawo ma cały Senat RP.

Zadanie 14.2. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – poprawne rozstrzygnięcie i sformułowanie poprawnego uzasadnienia.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Przykładowa odpowiedź
Rozstrzygnięcie – Tak.
Uzasadnienie – Projekt konstytucji upoważniał Sejm RP do uchwalenia upoważnienia dla rządu do wydawania dekretów z mocą ustawy, a w obecnej *Konstytucji RP* nie ma takiej możliwości dla Rady Ministrów RP.

Zadanie 15.1. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej.	28. Samorząd terytorialny w Polsce. Zdający: 3) wyjaśnia, […] jak jest uchwalany budżet gminy. (III etap) 17. Gmina jako wspólnota mieszkańców. Zdający: 2) przedstawia sposób wybierania i działania władz gminy, w tym podejmowania decyzji w sprawie budżetu.

Zasady oceniania
1 pkt – podanie dwóch poprawnych nazw.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
1. Rada Gminy (Gietrzwałd)
2. Wójt (Gminy Gietrzwałd)

Zadanie 15.2. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej. (III etap) VI. Rozumienie zasad gospodarki rynkowej.	28. Samorząd terytorialny w Polsce. Zdający: 3) wyjaśnia, jakie są źródła dochodów samorządów (dochody własne, dotacje, subwencje) […]. (III etap) 27. Gospodarka w skali państwa. Zdający: 2) wymienia najważniejsze dochody i wydatki państwa; wyjaśnia, co to jest budżet państwa.

Zasady oceniania
1 pkt – poprawne rozstrzygnięcie i sformułowanie poprawnego uzasadnienia.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Przykładowa odpowiedź
Rozstrzygnięcie – Tak.
Uzasadnienie – Z dokumentu wynika, że planowane wydatki w budżecie są wyższe niż wskazane dochody budżetowe.

Zadanie 16. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej.	31. Sądy i Trybunały. Zdający: 3) przedstawia strukturę sądownictwa w Polsce i wyjaśnia, jaką rolę [odgrywa] w niej Sąd Najwyższy […]. 33. Prawo karne. Zdający: 4) podaje zasady wnoszenia apelacji i kasacji w sprawach karnych. (IV etap ZP) 2. Prawo i sądy. Zdający: 6) przedstawia uczestników i przebieg procesu sądowego [–] karnego […]. (III etap) 15. Władza sądownicza. Zdający: 1) przedstawia organy władzy sądowniczej […].

Zasady oceniania
2 pkt – podanie trzech poprawnych nazw.
1 pkt – podanie dwóch poprawnych nazw.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
1. sąd rejonowy
2. sąd apelacyjny
3. Sąd Najwyższy

Zadanie 17. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. (III etap) VI. Rozumienie zasad gospodarki rynkowej.	(III etap) 27. Gospodarka w skali państwa. Zdający: 1) wyjaśnia terminy: produkt krajowy brutto, wzrost gospodarczy, inflacja, recesja; interpretuje dane statystyczne na ten temat.

Zasady oceniania
1 pkt – wskazanie poprawnego dokończenia zdania (odpowiedzi i uzasadnienia).
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Poprawna odpowiedź
A ponieważ 3

Zadanie 18. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. IV. Znajomość zasad i procedur demokracji.	29. Prawo. Zdający: 3) rozróżnia źródła, z których wywodzą się normy w różnych systemach prawnych (prawo: zwyczajowe, precedensowe […]).

Zasady oceniania
1 pkt – podanie poprawnej nazwy.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
Typ 1.: prawo precedensowe / *common law*
Typ 2.: *case law*

Zadanie 19.1. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej.	30. System prawny Rzeczypospolitej Polskiej. Zdający: 3) wskazuje […] kodeksy, w których szukać należy odpowiednich przepisów. (IV etap ZP) 2. Prawo i sądy. Zdający: 4) […] wskazuje, w jakim kodeksie można znaleźć przepisy dotyczące konkretnej sprawy. (IV etap ZP) 4. Edukacja i praca w Polsce i Unii Europejskiej. Zdający: 3) wyjaśnia, jakie możliwości zarabiania mają młodzi ludzie, jakie umowy mogą zawierać […]. (III etap) 28. Przedsiębiorstwo i działalność gospodarcza. Zdający: 2) przedstawia główne prawa […] pracownika […].

Zasady oceniania
1 pkt – poprawne ocenienie prawdziwości dwóch stwierdzeń.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
1. F
2. P

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 19.2. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. II. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów. V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej.	30. System prawny Rzeczypospolitej Polskiej. Zdający: 3) wskazuje […] kodeksy, w których szukać należy odpowiednich przepisów. 32. Prawo cywilne i rodzinne. Zdający: 1) rozpoznaje sprawy regulowane przez prawo cywilne [–] zobowiązań […]. (IV etap ZP) 4. Edukacja i praca w Polsce i Unii Europejskiej. Zdający: 3) wyjaśnia, jakie możliwości zarabiania mają młodzi ludzie, jakie umowy mogą zawierać […].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne rozstrzygnięcie i sformułowanie poprawnego uzasadnienia.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Rozstrzygnięcie – Nie.
Uzasadnienie – Uprawnienie do urlopu macierzyńskiego przysługuje jedynie pracownikom, tj. osobom zatrudnionym na podstawie umowy o pracę (pozostającym w stosunku pracy). Joanna nie spełnia tego warunku, gdyż zarobkuje na podstawie umowy o dzieło, będącej umową cywilnoprawną.

Zadanie 19.3. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. II. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów.	35. Obywatel wobec prawa. Zdający: 1) odnajduje w odpowiednim akcie prawnym przepis dotyczący wybranego kazusu prawnego i interpretuje go […]. (IV etap ZP) 2. Prawo i sądy. Zdający: 3) […] interpretuje proste przepisy prawne.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne rozstrzygnięcie i sformułowanie poprawnego uzasadnienia.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Rozstrzygnięcie – Tak.
Uzasadnienie – Żona Adama wykorzystała po porodzie co najmniej 14 tygodni urlopu macierzyńskiego. Ma prawo zrezygnować z pozostałej części tego urlopu i powrócić do pracy, a pozostałą część urlopu macierzyńskiego wykorzysta pracownik Adam, jako ojciec wychowujący dziecko – Art. 180 § 4.1).

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 20. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. III. Współdziałanie w sprawach publicznych. V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej.	35. Obywatel wobec prawa. Zdający: 3) pisze fikcyjny pozew w sprawie cywilnej […]. (IV etap ZP) 2. Prawo i sądy. Zdający: 6) przedstawia uczestników i przebieg procesu sądowego [–] cywilnego […].

Zasady oceniania

2 pkt – podanie czterech poprawnych nazw.
1 pkt – podanie dwóch lub trzech poprawnych nazw.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

1. Powód / Powódka
2. Pozwany
3. Cywilny
4. Pozew

Zadanie 21.1. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. (IV etap ZP) VI. Znajomość praw człowieka i sposobów ich ochrony.	36. Prawa człowieka. Zdający: 3) rozróżnia prawa i wolności osobiste, polityczne oraz ekonomiczne, społeczne i kulturalne; wskazuje, do której generacji należą poszczególne prawa. (IV etap ZP) 5. Prawa człowieka. Zdający: 1) przedstawia krótko historię praw człowieka i ich generacje; wymienia najważniejsze dokumenty z tym związane.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne rozstrzygnięcie i sformułowanie poprawnego uzasadnienia.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Rozstrzygnięcie – Nie.
Uzasadnienie – Wyrok dotyczy prawa do wolności osobistej, które jest prawem osobistym należącym do pierwszej generacji praw i wolności człowieka.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 21.2. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. (IV etap ZP) VI. Znajomość praw człowieka i sposobów ich ochrony.	38. Światowy i europejski system ochrony praw człowieka. Zdający: 3) charakteryzuje systemy ochrony praw człowieka w ramach Rady Europy […]; 4) wyjaśnia, jak działa i jakie sprawy rozpatruje Europejski Trybunał Praw Człowieka w Strasburgu. (IV etap ZP) 5. Prawa człowieka. Zdający: 3) podaje najważniejsze postanowienia […] Europejskiej Konwencji Praw Człowieka […]. (IV etap ZP) 6. Ochrona praw i wolności. Zdający: 3) uzasadnia znaczenie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne ocenienie prawdziwości dwóch stwierdzeń.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

1. P
2. P

Zadanie 22. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. (IV etap ZR) VI. Dostrzeganie współzależności we współczesnym świecie.	42. Systemy bezpieczeństwa i współpracy. Zdający: 3) charakteryzuje krótko działanie następujących organizacji: […] UNICEF (Fundusz Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci) […].

Zasady oceniania

1 pkt – podanie poprawnej nazwy.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

Fundusz Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci / UNICEF

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 23.1. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. (IV etap ZR) VI. Dostrzeganie współzależności we współczesnym świecie.	43. Integracja europejska. Zdający: 1) omawia […] przebieg integracji europejskiej […]. (III etap) 20. Integracja europejska. Zdający: 4) wskazuje na mapie członków Unii Europejskiej […].

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne podanie trzech nazw państw i poprawne rozstrzygnięcie kwestii ich członkostwa w UE.
1 pkt – poprawne podanie nazw trzech państw albo poprawne podanie dwóch nazw państw i poprawne rozstrzygnięcie kwestii ich członkostwa w UE.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

1. Nazwa państwa – Republika Irlandii / Irlandia
Członkostwo w UE – TAK
2. Nazwa państwa – Królestwo Norwegii / Norwegia
Członkostwo w UE – NIE
3. Nazwa państwa – Republika Estońska / Estonia
Członkostwo w UE – TAK

Zadanie 23.2. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. (IV etap ZR) VI. Dostrzeganie współzależności we współczesnym świecie.	45. Polska w Unii Europejskiej. Zdający: 1) wyjaśnia, na czym polega swobodny przepływ osób […] w Unii Europejskiej oraz jakie są zasady przekraczania granic przez polskich obywateli (w strefie Schengen i poza nią). (IV etap ZP) 4. Edukacja i praca w Polsce i Unii Europejskiej. Zdający: 2) wyjaśnia, co wynika z wejścia Polski do strefy Schengen […].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne rozstrzygnięcie i sformułowanie poprawnego uzasadnienia.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Rozstrzygnięcie – osoba z informacji nr 1.
Uzasadnienie – Irlandia nie należy do strefy Schengen.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 24.1. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. IV. Znajomość zasad i procedur demokracji. (IV etap ZR) VI. Dostrzeganie współzależności we współczesnym świecie.	18. Instytucja państwa. Zdający: 4) odróżnia suwerenność zewnętrzną od suwerenności wewnętrznej. 40. Stosunki międzynarodowe w wymiarze globalnym. Zdający: 1) przedstawia podmioty oraz zasady prawa międzynarodowego […]. (III etap) 10. Państwo i władza demokratyczna. Zdający: 1) wymienia podstawowe cechy i funkcje państwa; wyjaśnia, czym jest władza państwowa.

Zasady oceniania

1 pkt – sformułowanie poprawnego argumentu i poprawnego kontrargumentu.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Argument –
Typ 1.: Republika Chińska na Tajwanie spełnia trzy klasyczne wymogi konieczne do uznania jej za państwo: odrębne terytorium, ludność i władza.
Typ 2.: Władze Tajwanu uznają, że rządzone przez nich terytorium to Republika Chińska, i nie uznają konsekwencji prawno-politycznych wydarzeń z lat 40. XX w. (przy tym do początku lat. 70. takie stanowisko przyjmowała większość państw świata).

Kontrargument – Republika Chińska na Tajwanie nie jest formalnie uznawana przez większość państw świata, w tym przez władze Chińskiej Republiki Ludowej.

Zadanie 24.2. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. (IV etap ZR) VI. Dostrzeganie współzależności we współczesnym świecie.	7. Procesy narodowościowe i społeczne we współczesnym świecie. Zdający: 3) omawia na przykładach przyczyny i sposoby rozwiązywania długotrwałych konfliktów między narodami. (III etap) 22. Współpraca i konflikty międzynarodowe. Zdający: 1) wskazuje na mapie miejsca najpoważniejszych konfliktów międzynarodowych […].

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zasady oceniania
1 pkt – wskazanie poprawnego dokończenia zdania.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
A

Zadanie 25. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. (IV etap ZR) VI. Dostrzeganie współzależności we współczesnym świecie.	39. Polska polityka zagraniczna. Zdający: 1) charakteryzuje główne kierunki polskiej polityki zagranicznej po 1989 r. […]. 42. Systemy bezpieczeństwa i współpracy. Zdający: 4) wyjaśnia, jak powstało NATO, jakie są jego cele i organy […]. (III etap) 19. Relacje Polski z innymi państwami. Zdający: 2) charakteryzuje politykę obronną Polski; członkostwo w NATO […].

Zasady oceniania
2 pkt – podanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi (nazwy, roku i nazwiska).
1 pkt – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi (nazwy i roku albo nazwy i nazwiska, albo roku i nazwiska).
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
1. Organizacja Traktatu Północnoatlantyckiego / Organizacja Paktu Północnoatlantyckiego / Pakt Północnoatlantycki / Sojusz Północnoatlantycki
2. 1999
3. Stoltenberg

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 26.1. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej. (IV etap ZR) VI. Dostrzeganie współzależności we współczesnym świecie.	21. Władza wykonawcza w państwie demokratycznym. Zdający: 1) […] podaje przykłady […] głów państw (monarchów i prezydentów). 39. Polska polityka zagraniczna. Zdający: 1) charakteryzuje główne kierunki polskiej polityki zagranicznej po 1989 r. i sposoby jej prowadzenia (na wybranych przykładach). (III etap) 5. Udział obywateli w życiu publicznym. Zdający: 1) przedstawia główne podmioty życia publicznego ([…] politycy i […] władza, instytucje publiczne […]) […].

Zasady oceniania

1 pkt – podanie poprawnego imienia i nazwiska.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

Lech Kaczyński

Zadanie 26.2. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. (IV etap ZR) VI. Dostrzeganie współzależności we współczesnym świecie.	40. Stosunki międzynarodowe w wymiarze globalnym. Zdający: 2) charakteryzuje na przykładach najczęściej stosowane metody rozwiązywania sporów między państwami. 44. Europa wśród światowych mocarstw. Zdający: 2) przedstawia na przykładach znaczenie supermocarstw i mocarstw regionalnych dla ładu światowego. (III etap) 22. Współpraca i konflikty międzynarodowe. Zdający: 1) wskazuje na mapie miejsca najpoważniejszych konfliktów międzynarodowych […].

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zasady oceniania
1 pkt – sformułowanie poprawnego wyjaśnienia.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź
Przemówienie zostało wygłoszone w Gruzji podczas interwencji rosyjskiej w obronie separatystycznej Osetii Południowej i w rezultacie wkroczenia wojsk rosyjskich na formalne i faktyczne terytorium Gruzji, a zatem podczas wojny rosyjsko-gruzińskiej.

Zadanie 26.3. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. (IV etap ZR) VI. Dostrzeganie współzależności we współczesnym świecie.	40. Stosunki międzynarodowe w wymiarze globalnym. Zdający: 2) charakteryzuje na przykładach najczęściej stosowane metody rozwiązywania sporów między państwami. 44. Europa wśród światowych mocarstw. Zdający: 2) przedstawia na przykładach znaczenie supermocarstw i mocarstw regionalnych dla ładu światowego. (III etap) 22. Współpraca i konflikty międzynarodowe. Zdający: 1) wskazuje na mapie miejsca najpoważniejszych konfliktów międzynarodowych […].

Zasady oceniania
1 pkt – sformułowanie poprawnego uzasadnienia.
0 pkt – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź
Typ 1.: Chodzi o rosyjską interwencję wojskową na Półwyspie Krymskim, a w konsekwencji – o aneksję Krymu i Sewastopola, należących do Ukrainy.
Typ 2.: W 2014 roku Rosja zorganizowała także separatyzm donbaski i doprowadziła do wojny we wschodniej Ukrainie – w obwodach donieckim i ługańskim.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 27. (0–12)

Temat 1.

Scharakteryzuj tryb wyboru, strukturę organizacyjną oraz funkcje Senatu RP.

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej.	20. Władza ustawodawcza w państwie demokratycznym. Zdający: 1) wymienia i ilustruje przykładami funkcje władzy ustawodawczej; 4) wyjaśnia terminy: sesja plenarna, komisja parlamentarna, kworum […]. 23. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Zdający: 4) przedstawia procedurę zmiany Konstytucji. 24. Parlament Rzeczypospolitej Polskiej. Zdający: 1) wymienia kompetencje Sejmu i Senatu w państwie i przedstawia znaczenie obu izb […] w systemie władz Rzeczypospolitej Polskiej. 25. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej. Zdający: 2) wyjaśnia różnice między ordynacjami wyborów parlamentarnych […] w Polsce. (III etap) 13. Władza ustawodawcza w Polsce. Zdający: 1) przedstawia zadania i zasady funkcjonowania polskiego parlamentu, w tym sposób tworzenia ustaw.

Zasady oceniania

Poziom III – WARTOŚĆ MERYTORYCZNA **12 PKT** Zdający w pełni scharakteryzował: 1) tryb wyboru Senatu RP: – wybory powszechne, bezpośrednie, w głosowaniu tajnym, przeprowadzane tego samego dnia co wybory do Sejmu RP; – wybory większościowe (większość względna), 100 jednomandatowych okręgów wyborczych; w Senacie RP mamy nadreprezentację prowincji; – czynne prawo wyborcze ograniczone cenzusem wieku – 18 lat, bierne – 30 lat;	POPRAWNOŚĆ MERYTORYCZNA Zdający nie popełnił żadnego błędu merytorycznego. SELEKCJA INFORMACJI Zdający przeprowadził poprawną selekcję i hierarchizację informacji (nie zamieścił w pracy fragmentów

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

2) organizację Senatu RP: – rola Marszałka i wicemarszałków, Prezydium Senatu RP; – kluby i koła senackie; konwent seniorów; – komisje stałe i nadzwyczajne; – status senatora, instytucja mandatu; 3) funkcję prawodawczą Senatu RP wraz z jego kompetencjami w tym zakresie: – inicjatywa co do zmiany konstytucji może być zgłoszona przez Senat RP; inicjatywa ustawodawcza przysługuje Senatowi RP jako całości; – procedura prawodawcza rozpoczyna się w Sejmie RP, a następnie ustawy kierowane są do Senatu RP; – w przypadku ustawy zwykłej Senat RP może uchwalać w terminie 30-dniowym poprawki oraz weto, w przypadku ustawy budżetowej – tylko poprawki, przy tym w krótszym 20-dniowym terminie, natomiast w przypadku ustawy o zmianie konstytucji ma możliwość przyjęcia lub nieprzyjęcia (bezwzględna większość głosów); – Sejm RP może nie zgodzić się ze zdaniem Senatu RP i odrzucić jego decyzję większością bezwzględną; 4) inne funkcje Senatu RP wraz z jego kompetencjami w tym zakresie: – Prezydent RP za zgodą Senatu RP ma prawo zarządzenia referendum ogólnokrajowego; – o postawieniu głowy państwa przed Trybunał Stanu decyduje Zgromadzenie Narodowe (większością kwalifikowaną 2/3), w którego skład wchodzą senatorzy; – Senat RP współdecyduje o wyborze RPO, Prezesa NIK (Sejm RP za zgodą Senatu) a także wybiera część członków KRRiT i RPP. 5) Zdający wykorzystał znajomość i rozumienie różnych aspektów danego problemu do jego opisu w szerszym kontekście interpretacyjnym, wykazał się znajomością licznych pojęć związanych z tematem.	niezwiązanych z tematem). JĘZYK, STYL I KOMPOZYCJA Zdający zaprezentował wywód w pełni spójny, harmonijny i logiczny.
Poziom II – WARTOŚĆ MERYTORYCZNA **8 PKT** Zdający: – w pełni scharakteryzował trzy istotne aspekty zagadnienia (spośród zagadnień 1–4 wskazanych dla poziomu III) albo – w pełni scharakteryzował dwa istotne aspekty zagadnienia i częściowo scharakteryzował dwa istotne aspekty zagadnienia (spośród zagadnień 1–4 wskazanych dla poziomu III).	POPRAWNOŚĆ MERYTORYCZNA Zdający popełnił jeden lub dwa błędy merytoryczne. SELEKCJA INFORMACJI Zdający przeprowadził niekonsekwentną selekcję informacji i ich hierarchizację (umieścił w pracy nieliczne fragmenty niezwiązane z tematem).

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

5) Zdający wykorzystał znajomość i rozumienie wybranych aspektów analizowanego tematu; wykazał się znajomością wybranych pojęć związanych z tematem.	JĘZYK, STYL I KOMPOZYCJA Zdający zaprezentował wywód nie w pełni uporządkowany.
Poziom I – WARTOŚĆ MERYTORYCZNA **4 PKT** Zdający: – w pełni scharakteryzował jeden istotny aspekt oraz częściowo scharakteryzował jeden istotny aspekt zagadnienia (spośród zagadnień 1–4 wskazanych dla poziomu III) albo – częściowo scharakteryzował trzy istotne aspekty zagadnienia (spośród zagadnień 1–4 wskazanych dla poziomu III). 5) Zdający wykazał się znajomością jedynie nielicznych pojęć związanych z tematem.	POPRAWNOŚĆ MERYTORYCZNA Zdający popełnił trzy lub cztery błędy merytoryczne. SELEKCJA INFORMACJI Zdający przeprowadził w niewystarczającym stopniu selekcję informacji i ich hierarchizację (napisał pracę, której znaczną część stanowią fragmenty niezwiązane z tematem). JĘZYK, STYL I KOMPOZYCJA Zdający zaprezentował wywód w sposób chaotyczny i nielogiczny.
	POPRAWNOŚĆ MERYTORYCZNA Zdający popełnił co najmniej pięć błędów merytorycznych. SELEKCJA INFORMACJI Ponad połowę pracy stanowią fragmenty niezwiązane z tematem. JĘZYK, STYL I KOMPOZYCJA Wywód jest niekomunikatywny.
0 PKT Zdający nie zrozumiał tematu – nie wypełnił wymagań dla poziomu I. 5) Zdający nie wykazał się znajomością pojęć związanych z tematem.	Przy pracy o wartości merytorycznej 0 pkt, nie przyznaje się punktów za pozostałe elementy.

Egzaminator, klasyfikując wartość merytoryczną pracy na jeden z trzech poziomów (I–III), może ocenić ją wyłącznie na 12, 8 lub 4 punkty. Ostateczna liczba punktów uzyskanych przez zdającego jest zależna także od poziomu realizacji trzech pozostałych kryteriów, tj. poprawności merytorycznej, selekcji informacji oraz języka, stylu i kompozycji pracy. Za zrealizowanie danego kryterium na poziomie wyższym / niższym od poziomu wartości merytorycznej pracy, zdający uzyskuje jeden punkt więcej / mniej. Egzaminator może także ocenić pracę na 0 punktów.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Temat 2.

Scharakteryzuj prawa i wolności człowieka oraz środki ich ochrony w Rzeczypospolitej Polskiej, biorąc pod uwagę wyłącznie aspekty przedstawione na schemacie.

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. V. Znajomość podstaw ustroju Rzeczypospolitej Polskiej. (IV etap ZP) VI. Znajomość praw człowieka i sposobów ich ochrony.	27. Organy kontroli państwowej, ochrony prawa i zaufania publicznego. Zdający: 2) przedstawia uprawnienia i sposób działania Rzecznika Praw Obywatelskich. 31. Sądy i Trybunały. Zdający: 2) […] ocenia znaczenie skargi konstytucyjnej […]; 3) przedstawia strukturę sądownictwa w Polsce […]. 34. Prawo administracyjne. Zdający: 3) wyjaśnia, jak odwołać się od decyzji i postanowień organów administracyjnych (odwołanie, zażalenie, skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego, skarga kasacyjna do Naczelnego Sądu Administracyjnego). 35. Obywatel wobec prawa. Zdający: 2) wskazuje, do jakich instytucji i osób można się zwrócić o pomoc prawną w konkretnych sytuacjach. 37. Ochrona praw człowieka w Polsce. Zdający: 1) przedstawia prawa i wolności zagwarantowane w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, wymienia środki i mechanizmy ich ochrony w Polsce. (IV etap ZP) 2. Prawo i sądy. Zdający: 2) wymienia podstawowe zasady prawa (prawo nie działa wstecz, domniemanie niewinności, nie ma winy bez prawa, nieznajomość prawa szkodzi) […]; 6) przedstawia uczestników i przebieg procesu sądowego […]. (IV etap ZP) 5. Prawa człowieka. Zdający: 2) wymienia podstawowe prawa i wolności człowieka […].

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

	(IV etap ZP) 6. Ochrona praw i wolności. Zdający: 1) przedstawia główne środki ochrony praw i wolności w Polsce; 2) opisuje sposób działania Rzecznika Praw Obywatelskich […]. (III etap) 15. Władza sądownicza. Zdający: 1) przedstawia organy władzy sądowniczej, zasady, wedle których działają sądy (niezawisłość, dwuinstancyjność) i przykłady spraw, którymi się zajmują.

Zasady oceniania

Poziom III – WARTOŚĆ MERYTORYCZNA **12 PKT** Zdający w pełni scharakteryzował: 1) wolności i prawa osobiste w *Konstytucji RP*: – wolności osobiste: wolność osobista, wolność sumienia i wyznania, wolność i ochrona tajemnicy komunikowania się, wolność poruszania się po terytorium RP, wolność wyrażania swoich poglądów oraz pozyskiwania i rozpowszechniania informacji (wolność słowa w aspekcie osobistym); – prawa osobiste: prawo do życia, prawo do nietykalności osobistej, prawo do humanitarnego traktowania w sytuacji zatrzymania, pozbawienia wolności, prawo do własności, prawo do ochrony prawnej życia prywatnego, rodzinnego, czci i dobrego imienia, prawo do decydowania o swoim życiu osobistym, prawo do wychowania swoich dzieci zgodnie z własnymi przekonaniami i uwzględniając stopień podmiotowość dziecka i jego stopień dojrzałości, prawo do nienaruszalności mieszkania, prawo danej jednostki do dostępu do dotyczących jej urzędowych dokumentów i zbiorów danych, prawo do opuszczenia terytorium RP, prawo azylu w RP dla cudzoziemców; – zakazy związane z prawami i wolnościami osobistymi: zakaz poddawania eksperymentom bez wyrażonej zgody, zakaz poddawania torturom i okrutnemu, nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu lub karaniu; zakaz nakładania na ludzi obowiązku pozaustawowego w sprawie ujawniania przez nich informacji ich dotyczących, zakaz wydalania obywatela RP z kraju oraz zakazania mu powrotu do kraju, zakaz zmuszania do uczestnictwa lub nieuczestniczenia w praktykach religijnych, zakaz zmuszania do ujawienia swego światopoglądu, przekonań religijnych lub wyznania, zakaz cenzury prewencyjnej, zakaz ekstradycji obywatela polskiego;	POPRAWNOŚĆ MERYTORYCZNA Zdający nie popełnił żadnego błędu merytorycznego. SELEKCJA INFORMACJI Zdający przeprowadził poprawną selekcję i hierarchizację informacji (nie zamieścił w pracy fragmentów niezwiązanych z tematem). JĘZYK, STYL I KOMPOZYCJA Zdający zaprezentował wywód w pełni spójny, harmonijny i logiczny.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

2) wolności i prawa polityczne w *Konstytucji RP*: – wolności polityczne: wolność zrzeszania (w aspekcie politycznym), wolność zgromadzeń, wolność słowa (w aspekcie politycznym); spostrzeżenie, że wolności są w korzystaniu ograniczone prawami innych; – prawa polityczne: prawo do uczestnictwa w wyborach i referendach, prawo do kandydowania w wyborach, prawo do informacji publicznej, prawo składania petycji, wniosków i skarg do władz publicznych, prawo do równego dostępu do służby publicznej; 3) sądowe środki ochrony praw i wolności człowieka w RP: – prawo każdego człowieka do rozpatrzenia sprawy, w tym wszczynania postępowania, przez bezstronny i niezawisły sąd bez nieuzasadnionej zwłoki; – prawo do zaskarżania orzeczeń wydawanych w pierwszej instancji – możliwość środka odwoławczego, w tym apelacji, do sądu II instancji oraz nadzwyczajne środki odwoławcze od orzeczeń II instancji w sądach powszechnych – możliwość złożenia kasacji/skargi kasacyjnej do Sądu Najwyższego; – możliwość skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego oraz skargi kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego; 4) rolę Rzecznika Praw Obywatelskich: – pozycja ustrojowa RPO – niezależność od władz, informowanie corocznie Sejmu RP i Senatu RP o swojej działalności oraz o stanie przestrzegania wolności i praw człowieka i obywatela; – ma możliwość badania, czy na skutek działania lub zaniechania organów, organizacji lub instytucji, obowiązanych do przestrzegania i realizacji wolności i praw człowieka i obywatela, nie nastąpiło naruszenie prawa, a także zasad współżycia społecznego i sprawiedliwości społecznej; – RPO działa w przypadku łamania praw i wolności z własnej inicjatywy lub na wniosek skarżącego; ma możliwość kierowania do właściwych organów wystąpienia problemowego wówczas, gdy rozpatrywane sprawy indywidualne wskazywały na utrwalającą się po stronie organów i instytucji praktykę stosowania prawa w sposób, który narusza prawa lub wolności, a także wówczas, gdy rozpoznawane przez Rzecznika sprawy wskazywały, iż źródłem naruszeń praw jednostki jest nie wadliwe stosowanie prawa, lecz wadliwość samego prawa; – RPO może wystąpić do TK o zbadanie zgodności przepisów ustawy z *Konstytucją RP* oraz ma możliwość przystąpienia do postępowania przed Trybunałem wszczętego w wyniku złożenia skargi konstytucyjnej	

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

– RPO ma prawo wnosić kasację lub skargę kasacyjną do SN, skargę kasacyjną do NSA, w celu zapewnienia jednolitości orzecznictwa sądowego – w związku z ujawnionymi rozbieżnościami w orzecznictwie sądów powszechnych – ma możliwość skierowania pytania prawnego do Sądu Najwyższego; – RPO ma prawo wszczynać postępowanie w sprawach cywilnych, administracyjnych oraz brać w nich udział. 5) Zdający wykorzystał znajomość i rozumienie różnych aspektów danego problemu do jego opisu w szerszym kontekście interpretacyjnym, wykazał się znajomością licznych pojęć związanych z tematem.	
Poziom II – WARTOŚĆ MERYTORYCZNA **8 PKT** Zdający: – w pełni scharakteryzował trzy istotne aspekty zagadnienia (spośród zagadnień 1–4 wskazanych dla poziomu III) albo – w pełni scharakteryzował dwa istotne aspekty zagadnienia i częściowo scharakteryzował dwa istotne aspekty zagadnienia (spośród zagadnień 1–4 wskazanych dla poziomu III). 5) Zdający wykorzystał znajomość i rozumienie wybranych aspektów analizowanego tematu; wykazał się znajomością wybranych pojęć związanych z tematem.	POPRAWNOŚĆ MERYTORYCZNA Zdający popełnił jeden lub dwa błędy merytoryczne. SELEKCJA INFORMACJI Zdający przeprowadził niekonsekwentną selekcję informacji i ich hierarchizację (umieścił w pracy nieliczne fragmenty niezwiązane z tematem). JĘZYK, STYL I KOMPOZYCJA Zdający zaprezentował wywód nie w pełni uporządkowany.
Poziom I – WARTOŚĆ MERYTORYCZNA **4 PKT** Zdający: – w pełni scharakteryzował jeden istotny aspekt oraz częściowo scharakteryzował jeden istotny aspekt zagadnienia (spośród zagadnień 1–4 wskazanych dla poziomu III) albo – częściowo scharakteryzował trzy istotne aspekty zagadnienia (spośród zagadnień 1–4 wskazanych dla poziomu III). 5) Zdający wykazał się znajomością jedynie nielicznych pojęć związanych z tematem.	POPRAWNOŚĆ MERYTORYCZNA Zdający popełnił trzy lub cztery błędy merytoryczne. SELEKCJA INFORMACJI Zdający przeprowadził w niewystarczającym stopniu selekcję informacji i ich hierarchizację (napisał pracę, której znaczną część stanowią fragmenty niezwiązane z tematem). JĘZYK, STYL I KOMPOZYCJA Zdający zaprezentował wywód w sposób chaotyczny i nielogiczny.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

	POPRAWNOŚĆ MERYTORYCZNA Zdający popełnił co najmniej pięć błędów merytorycznych. SELEKCJA INFORMACJI Ponad połowę pracy stanowią fragmenty niezwiązane z tematem. JĘZYK, STYL I KOMPOZYCJA Wywód jest niekomunikatywny.
0 PKT Zdający nie zrozumiał tematu – nie wypełnił wymagań dla poziomu I. 5) Zdający nie wykazał się znajomością pojęć związanych z tematem.	Przy pracy o wartości merytorycznej 0 pkt, nie przyznaje się punktów za pozostałe elementy.

Egzaminator, klasyfikując wartość merytoryczną pracy na jeden z trzech poziomów (I–III), może ocenić ją wyłącznie na 12, 8 lub 4 punkty. Ostateczna liczba punktów uzyskanych przez zdającego jest zależna także od poziomu realizacji trzech pozostałych kryteriów, tj. poprawności merytorycznej, selekcji informacji oraz języka, stylu i kompozycji pracy. Za zrealizowanie danego kryterium na poziomie wyższym / niższym od poziomu wartości merytorycznej pracy, zdający uzyskuje jeden punkt więcej / mniej. Egzaminator może także ocenić pracę na 0 punktów.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Temat 3.

Przedstaw system instytucjonalny Unii Europejskiej – scharakteryzuj kompetencje wymienionych instytucji w dziedzinie prawodawczej, wykonawczej i sądowej oraz wskaż na wzajemne zależności między tymi instytucjami.

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Wykorzystanie i tworzenie informacji. (IV etap ZR) VI. Dostrzeganie współzależności we współczesnym świecie.	43. Integracja europejska. Zdający: 1) omawia genezę i przebieg integracji europejskiej (cele, główne dokumenty i instytucje, politycy, fazy integracji); 2) charakteryzuje sposób powoływania, działania i najważniejsze kompetencje instytucji Unii Europejskiej (Rada Unii Europejskiej, Parlament Europejski, Komisja Europejska, Rada Europejska, Trybunał Sprawiedliwości […]); 3) wyjaśnia, jak tworzone jest prawo unijne, oraz wymienia najważniejsze postanowienia traktatów obowiązujących w Unii Europejskiej. (III etap) 20. Integracja europejska. Zdający: 1) przedstawia cele i etapy integracji europejskiej (traktaty rzymskie, traktaty z Maastricht, Nicei, Lizbony).

Zasady oceniania

Poziom III – WARTOŚĆ MERYTORYCZNA **12 PKT** Zdający w pełni scharakteryzował: 1) kompetencje prawodawcze instytucji UE: – organy prawodawcze to Rada (główny organ prawodawczy) i Parlament; – wzmocnienie roli Parlamentu, ale dalej nie jest samodzielnym organem prawodawczym, a w procedurze konsultacji i zgody rola Parlamentu jest znacznie mniejsza niż w tzw. zwykłej procedurze ustawodawczej; – wskazanie na warianty głosowania w Radzie (większość zwykła, większość kwalifikowana – wg kryterium członków i ludnościowego, jednomyślność); – Komisja jedyną instytucją z prawem bezpośredniej inicjatywy ustawodawczej; 2) kompetencje wykonawcze instytucji UE: – Komisja jako organ wykonawczy, przy tym jej prace nie są jawne;	POPRAWNOŚĆ MERYTORYCZNA Zdający nie popełnił żadnego błędu merytorycznego. SELEKCJA INFORMACJI Zdający przeprowadził poprawną selekcję i hierarchizację informacji (nie zamieścił w pracy fragmentów niezwiązanych z tematem). JĘZYK, STYL I KOMPOZYCJA Zdający zaprezentował wywód w pełni spójny, harmonijny i logiczny.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

– przedstawienie funkcji koordynacyjnej, zarządzającej i wykonawczej Komisji jako strażnika traktatów i instytucji wspierającej ogólny interes UE; – Komisja jest odpowiedzialna za bieżącą politykę Unii (np. politykę rolną, gospodarczą, społeczną), nadzoruje prace wszystkich jej agencji i zarządza jej funduszami; jest uprawniona do wydawania rozporządzeń; – Każdy z komisarzy jest odpowiedzialny za określoną dziedzinę, analogicznie do ministrów w rządzie. W skład Komisji wchodzi też wysoki przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa jako jeden z jej wiceprzewodniczących; 3) kompetencje sądowe instytucji UE (Trybunał Sprawiedliwości UE, w tym TS i Sąd): – zadaniem Trybunału Sprawiedliwości UE jest czuwanie nad poszanowaniem prawa w wykładni i stosowaniu traktatów, poprzez: kontrolę legalności aktów instytucji UE; czuwanie nad przestrzeganiem przez państwa członkowskie obowiązków wynikających z traktatów; wykładnię prawa UE na wniosek sądów krajowych; – Trybunał Sprawiedliwości UE jest organem odwoławczym od orzeczeń Sądu; – Sąd jest właściwy do rozpoznawania m.in.: skarg wniesionych przez osoby fizyczne lub prawne, mających na celu stwierdzenie nieważności aktów instytucji, organów i jednostek organizacyjnych UE, których są one adresatami lub które dotyczą ich bezpośrednio i indywidualnie; skarg przeciwko Komisji wniesionych przez państwa członkowskie; skarg przeciwko Radzie wniesionych przez państwa członkowskie, skarg o naprawienie szkody wyrządzonej przez instytucje, organy lub jednostki organizacyjne UE lub ich pracowników; 4) zależności międzyinstytucjonalne – kontrolna funkcja Parlamentu (poprzez komisje oraz pytania eurodeputowanych); – nominacja członków Komisji za wspólnym porozumieniem przez Radę i ich kolegialne zatwierdzenie przez Parlament; przedstawienie kreacyjnej funkcji Parlamentu w związku z Komisją – zatwierdzenie nominacji przewodniczącego i członków Komisji; – odpowiedzialność Komisji: prawna członka Komisji (odwołanie przez Trybunał Sprawiedliwości na wniosek Rady lub Komisji) i polityczna – solidarna przed Parlamentem (wotum nieufności 2/3 głosów – możliwość ta nigdy nie stała się realnością).	

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

5) Zdający wykorzystał znajomość i rozumienie różnych aspektów danego problemu do jego opisu w szerszym kontekście interpretacyjnym, wykazał się znajomością licznych pojęć związanych z tematem.	
Poziom II – WARTOŚĆ MERYTORYCZNA **8 PKT** Zdający: – w pełni scharakteryzował trzy istotne aspekty zagadnienia (spośród zagadnień 1–4 wskazanych dla poziomu III) albo – w pełni scharakteryzował dwa istotne aspekty zagadnienia i częściowo scharakteryzował dwa istotne aspekty zagadnienia (spośród zagadnień 1–4 wskazanych dla poziomu III). 5) Zdający wykorzystał znajomość i rozumienie wybranych aspektów analizowanego tematu; wykazał się znajomością wybranych pojęć związanych z tematem.	POPRAWNOŚĆ MERYTORYCZNA Zdający popełnił jeden lub dwa błędy merytoryczne. SELEKCJA INFORMACJI Zdający przeprowadził niekonsekwentną selekcję informacji i ich hierarchizację (umieścił w pracy nieliczne fragmenty niezwiązane z tematem). JĘZYK, STYL I KOMPOZYCJA Zdający zaprezentował wywód nie w pełni uporządkowany.
Poziom I – WARTOŚĆ MERYTORYCZNA **4 PKT** Zdający: – w pełni scharakteryzował jeden istotny aspekt oraz częściowo scharakteryzował jeden istotny aspekt zagadnienia (spośród zagadnień 1–4 wskazanych dla poziomu III) albo – częściowo scharakteryzował trzy istotne aspekty zagadnienia (spośród zagadnień 1–4 wskazanych dla poziomu III). 5) Zdający wykazał się znajomością jedynie nielicznych pojęć związanych z tematem.	POPRAWNOŚĆ MERYTORYCZNA Zdający popełnił trzy lub cztery błędy merytoryczne. SELEKCJA INFORMACJI Zdający przeprowadził w niewystarczającym stopniu selekcję informacji i ich hierarchizację (napisał pracę, której znaczną część stanowią fragmenty niezwiązane z tematem). JĘZYK, STYL I KOMPOZYCJA Zdający zaprezentował wywód w sposób chaotyczny i nielogiczny.
	POPRAWNOŚĆ MERYTORYCZNA Zdający popełnił co najmniej pięć błędów merytorycznych. SELEKCJA INFORMACJI

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

	Ponad połowę pracy stanowią fragmenty niezwiązane z tematem. JĘZYK, STYL I KOMPOZYCJA Wywód jest niekomunikatywny.
0 PKT Zdający nie zrozumiał tematu – nie wypełnił wymagań dla poziomu I. 5) Zdający nie wykazał się znajomością pojęć związanych z tematem.	Przy pracy o wartości merytorycznej 0 pkt, nie przyznaje się punktów za pozostałe elementy.

Egzaminator, klasyfikując wartość merytoryczną pracy na jeden z trzech poziomów (I–III), może ocenić ją wyłącznie na 12, 8 lub 4 punkty. Ostateczna liczba punktów uzyskanych przez zdającego jest zależna także od poziomu realizacji trzech pozostałych kryteriów, tj. poprawności merytorycznej, selekcji informacji oraz języka, stylu i kompozycji pracy. Za zrealizowanie danego kryterium na poziomie wyższym / niższym od poziomu wartości merytorycznej pracy, zdający uzyskuje jeden punkt więcej / mniej. Egzaminator może także ocenić pracę na 0 punktów.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/